

a jelikož ceny kuřiva, státem upravené, nebyly zvýšeny. K vývodům těm nelze přisvědčiti. Nezáleží na tom, že i při řádném převodu kuřiva z továrny na spotřebitele jsou činnými mezičlánky dva, totiž hlavní sklad a trafika. Budiž připuštěno, ač to rozsudek první stolice nezjišťuje, vzhledem ku zprávě továrny na tabák, že tabák, z něhož stěžovatelka zhotovila cigarety V-em prodávané, byl z některé tuzemské továrny ukraden, nebylo však stěžovatelkou při hlavním přelíčení tvrzeno a není tu ani ničeho, co by poukazovalo na to, že tabák odcizil sám onen muž, jenž jej stěžovatelce prodal; není proto vyloučeno, že byl zbytečným mezičlánkem již dodatel stěžovatelčin. Není sporu, že dodatel stěžovatelčin mohl prodati tabák přímo samospotřebitelům a, koupila-li stěžovatelka tabák od onoho muže za účelem dalšího zcizování se ziskem, vsunuila se tím zcela zbytečně do přechodu zboží a spolupůsobila nad to, neprodavši cigarety sama, vědomě k tomu, že se do přechodu tabáku (cigaret) vsunul další mezičlánek v osobě V-a, jehož činnost byla zbytečná a jehož odměna stupňovala cenu cigaret bezprávně. Právem proto pokládá soud nalézací stěžovatelku za překupnici přebytečnou a zboží zbytečně zdražující. Že zdražující účinek nemohl nastati co do všeho zboží druhu, jakým se bezprávně pachatelem obchoduje, jest s hlediska zákona nezávažno. Stačí, mohl-li nastati, nebo nastal-li skutečně zákonem stíhaný účinek co do ceny onoho třebaš omezeného a nepatrného množství zboží, které činnost pachatelova zasáhla. Nezáleží tudíž na tom, že ceny kuřiva, řádným obchodem spotřebitelům dodávaného, nebyly a nemohly činností stěžovatelčinou býti zvýšeny, jelikož jsou státem stanoveny a pro řádný obchod závazny. Způsobilst, stupňovati cenu předmětu je s řetězovým obchodem již pojmově spojena, netřeba ji zvláště zjistiti a způsobilst tato není vyloučena ani v případě, když jde o zboží kradené. I cena takového zboží může býti postupnými, zbytečnými meziprodeji zvýšena nad úroveň cen přiměřených, t. j. nad ceny, za které zboží se dodává spotřebitelům obchodem řádným, který uplatňuje nad náklady výrobní jen mírný zisk a režijní náklady, pro převod zboží nutné neb alespoň účelné. Že se tak stalo, pokud se týče mělo státi i v tomto případě činností stěžovatelčinou, vyplývá z toho, že dle posudku činí cena tabáku, o který jde, 117 Kč a cena jedné cigarety 13 h, kdežto cigarety by se V-em se svolením stěžovatelčiným prodávaly po 25 h, takže by byla stěžovatelka za 800 cigaret utřžila 200 Kč — mimo to ještě V. získal 100 cigaret v ceně nejméně 13 Kč. Jelikož pak stěžovatelka měla mimo nákupní cenu 40 Kč za tabák jen nepatrné výlohy (na dutinky) a nepatrnou námahu (cpaním cigaret), jest zřejmo, že byla by aspoň převalná část rozdílu mezi výtěžkem 200 Kč a cenou, jinak přiměřenou, 117 Kč — zdražovala cigarety bezprávně na úkor odběratelů V-ových.

Čís. 1376.

**K pojmu příčinnosti mezi zaviněním (§ 335 tr. zák.) a úrazem.
Zavinění brzdařů na železničním neštěstí, ježto neutáhli včas brzdy.**

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1923, Kr I 1035/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zvrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Josefa J-a, Čeňka K-a a Antonína Z-a do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 3. května 1922, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti života dle §§ů 335 a 337 tr. zák. — a uvedl po právní stránce v

d ů v o d c h:

Dovolávající se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. vytykají všichni stěžovatelé především, že nalézací soud uznal na příčinnou souvislost mezi zjištěným opomenutím obžalovaných a železniční nehodou, ač jí tu nebylo. Pravou příčinu neštěstí jest prý hledati jinde, a to dle stížnosti všech obžalovaných v tom, že strojvůdce H. jel nepřipustnou rychlostí 40 km, že nepůsobily řádně ani automatická brzda, ani brzda na služebním voze, podle stížnosti Josefa J-a mimo to i v tom, že brzdy u nákladního vlaku čís. 380 byly nesprávně rozděleny, že rychloměr na stroji byl porouchán, že obžalovaný Antonín Z., jenž jel poprvé jako brzdař, nebyl vyškolen a začal pozdě brzdit, že špalky u signálního vozu a snad také u ostatních vozů nepůsobily řádně, konečně, že hradla byla u Roztoklat na »zakázanou jízdu«, pročež brzdaři utahovali brzdy, pak ale ukázala hradla na »volno«, pročež brzdaři brzdy opět uvolnili, takže se vlak se spádu rozejel a dostal smyk. Při tom snaží se zmateční stížnosti dokázati, že vinu na nehodě nese hlavně strojvůdce H. a napadají za tím účelem zjištění soudu nalézacího, že H., jenž vůbec obžalován nebyl, na srážce viny nemá. Pokud ony okolnosti nemohou přicházeti v úvahu již při přezkoumávání napadeného rozsudku s hlediska důvodu čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. bude o nich pojednáno při rozboru výtek stěžovatelů po stránce formelní. Většina námitek těch vychází z nesprávného právního názoru o pojmu příčinné souvislosti. Přečinem, uvedeným v §§ech 335 a 337 tr. zák., je každý čin a každé opomenutí, o němž pachatel z důvodů, v Šu 335 tr. zák. uvedených, mohl seznati, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečství života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, nastane-li z toho těžké poškození na těle nebo smrt člověka. Ke skutkové podstatě tohoto deliktu po stránce objektivní se tudíž vyhledává příčinná souvislost činu neb opomenutí s nebezpečím, z něhož povstaly uvedené následky. Příčinnou jest však každá okolnost, jež buď sama o sobě nebo společně s jinými okolnostmi shora uvedené nebezpečí a následky jeho přivedila a bez něhož by uvedené následky buď vůbec nebyly nastaly nebo ne v takovém stupni. Určitý výsledek může míti a má pravidelně více příčin a pachatel zapříčiní nebezpečí i tehdy, když jeho zavinění je v řetězu různých příčin takovou složkou, že jeho odpadnutím odpadlo by ono nebezpečí buď vůbec nebo by se aspoň zmenšilo. Správnost a nutnost tohoto názoru o příčinné souvislosti ukazuje se obzvláště zřetelně při železniční dopravě. Zde zasahují do sebe jednotlivé úkony všech zřízenců tak úzce, že bezpečnost provozu závisí na tom, aby všichni orgánové konali svou povinnost. Opomenutí jednoho může býti včas napraveno správným

úkonem druhého. Nebezpečí, jež povstalo zanedbáním povinnosti nebo náhodou, může býti stupňováno značnou měrou současným zaviněním jiného zřízence. Je tudíž možno, že železniční neštěstí jest způsobeno současným zaviněním více osob, nebo spoluzpůsobeno náhodou a něčím zaviněním. Pak ale jest za subjektivních, shora uvedených předpokladů, týkajících se možnosti postřehu zla trestně, zodpověden každý, kdo činem neb opomenutím nebezpečí samo nebo určitý jeho stupeň umožnil. V tomto případě jest zjištěno, že srážku vlaků zavinili stěžovatelé tím, že, ač dostávali jako brzdiči při vlaku čís. 380 od strojvůdce tohoto vlaku H-a u Roztoklat návěštl parní píšťalou, by brzdili, tak neučinili a tím zavinili, že vlak nedostatečně brzděný sjel rychle dolů, že nemohl býti již zastaven v posledním okamžiku a že narazil ve stanici Český Brod na vlak čís. 267. Pokud ono zjištění není vyvráceno, nemohou míti úspěchu vývody stěžovatelů, kteří se snaží dokázati nedostatek příčinné souvislosti svého zavinění se srážkou vlaků poukazem na zavinění strojvůdce H-a a jiných osob a na jiné nahodilé okolnosti. Zda srážka byla způsobena také zaviněním jiných osob nebo náhodou, není zde rozhodným, rozhodným je jedině, zda také stěžovatelům jest zavinění na srážce přičisti. Ze shora uvedeného zjištění soudu vyplývá, že takové zavinění (spoluzavinění) obžalovaných tu je a nesou proto tito zodpovědnost za nehodu proto, že opomenuli dle daného návěstí včas a řádně brzditi. Že výsledek — srážka vlaků a smrt a poranění četných osob — byl snad zaviněn též nedbalostí jiných činitelů, nemůže je nijakž ospravedlniti. Než ani druhá hmotněprávní výtka stěžovatelů (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.), že napadený rozsudek neobsahuje zjištění skutkové podstaty ve směru subjektivním, není odůvodněnou. V tomto směru poukazují se stěžovatelé na výrok soudu, že obžalovaní již dle přirozených následků opomenutí zvláště pak podle svých povolání a zaměstnání jako železniční zřízenci (brzdiči) mohli postřici, že se jich opomenutím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, a na důvody rozsudku, dle kterých všichni obžalovaní jako železniční zřízenci s předpisy o brzdění byli obeznámeni a opětovně o nich poučováni. Ostatně obžalovaní ani se nehájili tím, že si nebyli vědomi následků nebrzdění, a za řízení nepřišlo též nic na jevo, z čehož by mohla vzejíti pochybnost o onom vědomí obžalovaných, to tím méně, ježto je v rozsudku na jiných místech zjištěno, že jde vesměs o železniční zřízence. Obžalovaní hájili se pouze tím, že tvrdili, že brzdili, pokud pak Antonín Z. hájil se tím, že neznal předpisů železničního provozu, zabýval se rozsudek tím podrobně a dospěl k opačnému přesvědčení na základě zjištění, že všichni železniční zřízenci jsou dle výnosu ministerstva železnic ze dne 6. srpna 1920 čís. 30.602 aspoň jednou měsíčně zaučováni ve službě dopravní a komerční a jsou aspoň jednou za rok zkoušeni o předpisech, platících nejen pro posunování, nýbrž i pro vlakovou jízdu. Uvedené zjištění platí nejen ohledně obžalovaného Antonína Z-a, nýbrž následkem totožnosti věci zajisté i ohledně ostatních stěžovatelů. Nevychází tudíž Antonín Z. s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) ze skutkového stavu věci, zjištěného nalézacím soudem, ienž výslovně zjišťuje, že předpisy mu byly známy.